4

ANTONII STÖRCK,

SAC. CÆS. REG. APOST. MAJEST. CONSILIARII AULICI, ARCHIATRI, IN NOSOCOMIO CIVICO PASMARIANO PHYSICI, ET PLURIUM SOCIETATUM MEMBRI &c.

LIBELLUS
DE
USU MEDICO
PULSATILLÆ
NIGRICANTIS.

VINDOBONÆ,
TYPIS JOAN. THOM. NOB. DE TRATTNERN,
CÆS. REG. AULÆ TYPOGR. ET BIBLIOP.

MDCCLXXI.

PRÆFATIO.

Quamvis Pulsatilla nigricans *nullum huc usque locum inter herbas officinales obtineat, eam tamen ad illas jure merito pertinere, experimenta, in hoc libello recensita, evincunt.*

His *enim comprobatur:* Pulsatillam nigricantem *esse remedium maxime innocuum, eamque tuto posse ægrotantibus exhiberi & prodesse plurimum in morbis pertinacissimis.*

Utinam primævi medicinæ parentes, & primi rei Herbariæ Scriptores tot plantis nomen veneni *non imposuissent! Nam inde contigit, ut omnes fere medici, ad nostra usque sæcula, harum usum sollicite evitaverint, & partem medicinæ maxime necessariam neglexerint, reliquerintque incultam.*

Venena terrent ægros & inscios, cur autem medicos terreant, ignoro.

Ego *profecto! mihi persuasum habeo, in prudentis medici manu nullum dari venenum;* Etenim *is, ratione & experientia edoctus, debet novisse methodum, qua parentur, dosimque, qua exhibeantur medicamenta efficacia; debet præterea novisse morbum, in quo recte conveniunt & conferunt, & symptomata, quæ similia remedia exposcunt; debet etiam novisse tempus & stadium morbi, in quo indicantur.*

His

His cognitis medicus certo errare nunquam potest, nec noxam adferre ægrotanti.

Pulsatilla nigricans *videtur magnam virtutem, morbos oculorum antiquos curandi, possidere.*

Ejus usu multi visum, jam a pluribus annis deperditum, recuperarunt; aliis levamen adtulit, morbum vero integre vincere non potuit; pauci erant, in quibus nullam prorsus mutationem produxit; nemini autem nocuit.

Pluribus quidem experimentis rem ad majorem perfectionis gradum deducere potuissem, sed appropinquat tempus vernale, quo illico hæc planta sese extollit, & floret; hinc credidi, congruum esse & utile ejus virtutem nunc manifestare & annunciare medicis, ut debito tempore copiam colligere, & in usus medicinæ parare possint, & egentibus recta methodo exhibere.

Ad mea experimenta ſua contulerunt, Ferdinandus Leber *Chirurgiæ profeſſor; Dominus* Faucken *phyſicus ad Sanctum* Marcum, *&* *Dominus* Rechberger *chirurgus in eodem magno Noſocomio ad Sanctum* Marcum.

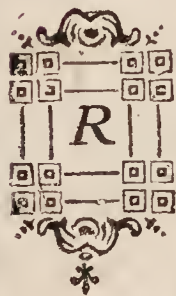
DE

DE
PULSATILLA
NIGRICANTE.

Pulsatilla nigricans. Off.
Anemone pratensis. *Linn.* Syst. nat. T. 2. Pag. 375. Edit. ult.
Anemone pratensis. *Jacquin.* Enum. Stirp. Vindob. Pag. 97.
Pulsatilla flore minore nigricante. *Bauh.* pin. 177. et I. R. h.
Pulsatilla flore clauso. *Lob.* ic. p. 283.
Pulsatilla secunda. *Boerh.* ind. plant. 2. p. 1. pag. 39.
Gall. Coquelourde noiratre. *Angl.* Blackish Anemone or Wind-Flower. *Bat.* Keuken-Schelle. *Germ.* Schwärzliche Küchenschelle; schwärzliche Windblume.

DESCRIPTIO PLANTÆ.

Radix est oblonga, rugosa, inæqualiter crassa, perennis, fibrosa; hæc primo vere emittit *Folia* solummodo radicalia bipinnata, *foliolis*

conſerta anguſtioribus, elongatis, acuminatis, inæqualiter diviſis, obſcure virentibus. Antequam *foliola* penitus evolvantur, exſurgit *caulis* unus alterve teres, exfuſco viridis, cinctus *Involucro* nonophyllo, profunde multoties ac inæqualiter diviſo, externe ſubfuſco, interne obſcure viridi; pars *caulis*, quæ ſupra involucrum eminet, *Florem* gerit nudum, hexapetalum, fere clauſum, coloris ſaturatioris & quaſi nigricantis! fundum floris *ſtamina* occupant *filamentis* numeroſis, flavis, capillaribus, *corolla* dimidio brevioribus, *antheris* didymis, erectis; *Germina* in capitulum collecta *ſtylis* acuminatis, ſaturate purpureis terminantur, & in *ſemina* abeunt acuminata, longiori cauda, piloſa, ornata.

Creſcit hæc planta paſſim in locis apricis; floret menſe Aprili.

Omnes ejus partes, paululum maſticatæ, linguæ acerrimum, urentem, & diu per-

persistentem saporem imprimunt; sola radix mitior est.

Datur adhuc alia *Pulsatillæ* species, quæ *Pulsatilla vulgaris* dicitur, seu *Anemone Pulsatilla Linnæi*: hæc ob copiosam, densamque pubem, qua undique large tegitur, quasi ex viridi canescit; *Foliola* habet latiora; *Florem* gerit majorem, erectum, magis apertum, pallide violaceum: cæterum omnes plantæ partes, etiam diutius masticatæ, acres non sunt, & linguam sapore nauseoso ac leviter amaricante afficiunt. Aqua inde destillata vix non insipida est.

Dum hæc *Pulsatilla vulgaris* defloruit, tunc incipit nostra *Pulsatilla nigricans* florere, quam, ut colligentes a priori rite distinguant, & seligant, oro; etenim earum virtutes non videntur esse æquales.

Egregius ac Doctissimus *Jacobus Well* Pharmacopæus, ad ursum nigrum, mihi ex *Pulsatilla nigricante* paravit aquam destillatam & extractum.

Sumſit is plantam totam cum floribus, abjecta tamen radice, conſciſſam impoſuit cucurbitæ vitreæ, & adfudit octo partes aquæ fontanæ, & appoſito capitello, adjunctoque excipulo ad balneum arenæ medietatem abſtraxit.

Hocque abſtractum aſſervavit ſub nomine *aquæ Deſtillatæ Pulſatillæ nigricantis*, quæ admodum acris & penetrans eſt.

Reliquum adhuc pauliſper decoxit, herbam aliquantulum expreſſit, percolavit, & colaturam ad extracti mollioris conſiſtentiam leniſſimo calore fecit evaporari.

Extractum hocce linguæ impoſitum in principio leniter adſtringere videtur, dein pungentes dolores excitat, & tandem ardorem diu permanentem producit.

Confeci ex hoc extracto binos pulveres; primum, qui leviorem extracti doſim continet, nominavi pulverem *A.*,

ſe-

ſecundum vero pulverem *B.*, qui duplam extracti doſim recipit.

℞. Extracti *Pulſatillæ nigricantis* gr. VII.
Sacchari albi dr. 1.
m. f. pulv. tenuiſſimus diu terendo in mortario marmoreo.

℞. Extracti *Pulſatillæ nigricantis* gr. XIV.
Sacchari albi dr. 1.
m. f. pulvis tenuiſſimus diu terendo in mortario marmoreo.

Ex pulvere *A.* aſſumſi quinque grana mane, & eandem doſim veſperi repetii, idque hac ratione præſtiti per triduum; & quoniam nullum in me effectum percepi, ſumſi grana decem mane & totidem tempore veſpertino.

Ex hac doſi ſenſi ſemper aliquot minutis ab aſſumtione dolorem lancinantem in oculo dextro, in quo magnam contuſionem biennio abhinc paſſus fui; quum effrænes equi currum, cui inſidebam, violento concuſſu invertebant; in reliquo au-

autem toto corpore nil prorſus incommodi animadverti.

Poſtquam per quinque dies quotidie grana viginti hujus pulveris deglutiviſſem, nullamque inde in me functionem turbari, aut lædi obſervaſſem, credidi: tuto & omni jure hunc pulverem poſſe exhiberi ægrotantibus.

Omnem curam parva pulveris A. doſi inchoavi, & didici dein experimentis iteratis, ægros ejus magnam quantitatem ſenſim ſine omni moleſtia & noxa ferre. Aliqui acceperunt per diem unam, duas, tresve Drachmas.

Dum doſis pulveris *A.* ad drachmam mediam vel drachmam integram augebatur, exhibui tunc pulverem *B.*, ut æger ſub minori volumine eandem tamen extracti ſeu medicamenti portionem aquireret.

Ex herba ſicca paravi infuſum ſequenti modo:

℞. Her-

℞. Herbæ *Pulſatillæ nigricantis* dr. I.
conſciſſ. infunde ſ. q. aq. fervid.
per $\frac{1}{4}$ hor. vaſe clauſo dein colaturæ lib. I.

adde

Sacchari q. ſ. ad gratiam.

S. ſumat æger ter quotidie vaſculum unum unciarum trium vel quatuor hujus infuſi.

Reddidi hoc infuſum fortius, dum ad ejusdem colaturæ quantitatem dr. ij. vel dr. iij. vel unc. ß. adhibui, idque ægri ſine moleſtia tulerunt.

Hoc infuſum interne, & externe applicatum in fœdis & ſordidis ulceribus optimos quandoque præſtitit effectus.

Tentavi id etiam in tinæa capitis antiqua admodum, verum cutis inflammabatur, caput vehementer doluit, unde ab ulteriori experimento abſtinendum judicavi.

Ex-

EXPERIMENTA.

Experimentum I.

Fœmina, 35. annorum, a quinque annis & dimidio brachium ſiniſtrum non poterat movere; erat enim totum rigidum, & emaciatum.

Cauſam mali rejecit in morbum rheumaticum, quo olim per totum corpus laboravit, & quo diſparente brachium cœpit immobile fieri, & rigeſcere.

Remedia interna & externa hucuſque nil profuerunt; ipſa vis electrica dolorem magnum produxit, ſed malum non emendavit.

Huic exhibui mane drachmas duas aquæ deſtillatæ *Pulſatillæ nigricantis*; eandem doſim veſperi iteravi. Primis binis diebus nullam ſenſit mutationem.

Unde tertio die ſuaſi, ut ſumeret mane unciam dimidiam, & totidem ad meridiem & veſperi.

Per-

Percepit tunc vagos & lancinantes in brachio dolores, & noctu pruritum ingentem.

Post octiduum cœpit digitos paululum movere, & dolores fuerunt frequentiores.

Dedi dein ter de die unciam integram hujus aquæ, & jussi, ut mane & vesperi brachium totum probe fricaretur pannis laneis, & dein lavaretur aliquamdiu eadem aqua destillata ex *Pulsatilla nigricante.*

Intra binas septimanas potuit brachium elevari, & digiti movebantur liberius.

Debito tempore rediit fluxus menstruus, sed longe copiosior, ac alias esse solebat.

Quamdiu menstrua fluebant, ægra nec dolorem, nec pruritum sensit in brachio; his autem finientibus novus & valde molestus ortus est pruritus & comparuerunt pustulæ rubræ, copiosissimæ, quæ dein pure replebantur.

Dum

Dum primæ puſtulæ exſiccatæ ſunt, & in ſquammas ſeceſſerunt, novæ iterum multæ eruperunt; hoc aliquoties eodem ordine contigit, & ægra ſemper inde levamen habuit, atque ſpatio trium fere menſium poterat brachium libere in omnem partem movere, & eo uti ad ſolitos labores bene peragendos.

Eandem remedii doſim uſque ad finem curationis ſemper aſſumſit, nec abſtinuit, dum menſtrua fluebant.

Neque lotio & lenis frictio brachii fuit intermiſſa, licet puſtulæ ſuppurantes doluerint acriter & cutis ſuperficies fuerit inflammata; quoniam his externe irritatis motus brachii ſemper factus eſt melior & liberior. Unde has moleſtias ægra patienter tulit.

Primis diebus ex uſu hujus remedii urina copioſe educebatur, & ægra ſubinde levem vomendi conatum percepit; cæteroquin de nullo incommodo conqueſta fuit.

Ex-

Experimentum II.

Sacerdoti, 63. annorum, qui paralyſi brachii & pedis dextri jam a decem annis laboravit, dedi mane & veſperi unciam dimidiam aquæ deſtillatæ *Pulſatillæ nigricantis*; ſpatio octidui nil mutatum fuit.

Sumſit dein ter de die unciam dimidiam, mox autem nauſea ipſum prehendebat & vomendi conatus.

Suaſi, ut doſim remedii iterum minueret, verum nec exiguam quantitatem amplius potuit deglutire, quin vomitus moveretur; unde erat ab hoc remedio abſtinendum.

Experimentum III.

Fœmina, 28. annorum, ante triennium a fœdis venereis ulceribus curata fuit, ab eo autem tempore ſenſit in omnibus membris & articulis continuos & dilacerantes dolores, qui quotidie ver-

ſus horam quartam matutinam multa cum vehementia exacerbabantur.

Appetiit quidem. & reliquæ functiones bonæ erant, ſed corpus manſit debile & emaciatum.

Quæcumque adhibita remedia nil levaminis adtulerunt, nec juverunt balnea.

Huic dedi mane & veſperi unciam dimidiam aquæ deſtillatæ *Pulſatillæ nigricantis*, quam bene tulit; urina inde copioſe fluxit, & primis diebus aliquoties ſolvebatur alvus.

Sexto die noctu multum ſudavit, & ſudor male olebat, dolores minuti ſunt, & ſomnus tranquillus uſque ad horam ſextam matutinam duravit.

Octavo die catamenia prodierunt, quæ ſolito longe copioſiora erant; nec dolor colicus, qui alias ſemper ea præceſſerat, tunc advertebatur.

Remedium etiam tempore catameniorum fuit continuatum; unde ſenſim redierunt vires, habitus corporis iterum

in-

increvit, tandem dolores cessarunt, & finita quinta septimana sanitas fuit bona.

Experimentum IV.

Vir, 34. annorum, Gonorrhæa venerea neglecta, & inveterata jam diu vexabatur; præterea testiculus dexter durus fuit, & mole longe major sinistro.

Sumsit mane & vesperi unciam dimidiam aquæ destillatæ *Pulsatillæ nigricantis*; primo statim die oriebatur intollerabilis fere ardor urinæ; altero die idem ardor continuavit, & multus ichor fœtidus exstillavit ex urethra.

Tertio die æger in dimittendo urinam tantum sensit dolorem, ut fere in animi deliquium ceciderit; præscripsi tunc saturatum ex herba althæa decoctum, ut copiose id biberet tota die, nec tamen remedii alterius usum interrumperet.

Quarto die ardor longe minor fuit, ichoris stillicidium autem adhuc erat copiosius ac die præcedenti.

Quinto die omnia fuerunt mitiora, appetitus bonus, noctes tranquillæ.

Spatio trium ſeptimanarum uſu continuo ejusdem remedii & decocti emollientis gonorrhæa fuit integre curata, ſed teſticulus induratus permanſit in eodem ſtatu.

Experimentum V.

Vidua, 42. annorum, tophos venereos in oſſe frontis, ad ſternum, & utramque tibiam habuit, & dolores vehementes in omnibus artubus, qui veſperi ſemper valde exacerbabantur; oculo dextro jam a viginti annis nil vidit, quoniam cornea tota tranſparens panno erat obducta; menſtruo fluxu jam a binis & dimidio annis caruit.

Exhibui ei mane & veſperi unciam dimidiam aquæ deſtillatæ *Pulſatillæ nigricantis*, quam ſumſit per octiduum ſine effectu; id ſolum ſibi obſervare viſa eſt, lucem ſe quamdam confuſam oculo, quo jam

jam per viginti annos nil vidit, percipere.

Auxi tunc dosim, & dedi ter quotidie unciam dimidiam ejusdem aquæ.

Post octiduum rediens dixit: dolores nocturnos esse minores, seque posse oculo suo dextro jam colores distinguere.

Examinando tophos, inveni eos in fronte longe minores, molliores; reliqui autem non sunt mutati; pannus in oculo erat tenuis, & hinc inde transparens.

Jussi, ut eadem dosi continuaret; quo contigit, ut spatio trium & dimidii mensium visum in oculo, jam a tot annis obfuscato, recuperaverit, ut dolores nocturni cessarint, disparuerintque tophi in fronte; verum reliqui nec mole nec duritie minuebantur; erant tamen absque dolore.

His ægra contenta abstinuit a remedio, ex cujus usu nil insoliti unquam observavit.

Experimentum VI.

Ancilla, 26. annorum, tophis venereis valde magnis a quinque menſibus laborans in utraque tibia, dolores nocturnos enormes patitur, & extenuatur fluore albo.

Tentavi eandem aquam, exhibendo mane unciam dimidiam, & totidem veſperi.

Intra octiduum nil levaminis ſenſit; ſuaſi, ut ter de die ſumeret unciam dimidiam; inde videbantur dolores nocturni leviores per aliquot dies; verum paulo poſt eadem cum violentia redierunt.

Exhibui tunc ejus aquæ unciam integram mane, ad meridiem, & veſperi, ita ut quotidie tres uncias deglutiverit; aſt nec inde malum emendatum fuit, licet per ſex ſeptimanas diligenter & magna cum conſtantia eam aſſumſerit.

Hinc ut ab hoc remedio abſtineret juſſi.

Præ-

Præſcripſi dein ſaturatum florum *Flammulæ Jovis* infuſum, ex quo, ſpatio trium menſium, integre convaluit, pinguis facta eſt, & nupſit.

Experimentum VII.

Ancilla, 14. annorum, in tota facie, collo, & pectore ulcera habuit fœda, & fœtido ichore manantia; in hac tentavi pulverem *A.*, exhibendo mane grana decem, totidem ad meridiem, ac veſperi; ulcera juſſi bis quotidie infuſo florum ſambuci ablui, & dein tegi emplaſtro diapompholygos.

Primis quatuordecim diebus omnia videbantur mutari in melius; copia ichoris minuebatur, & margines ulcerum futuram cicatricem promittebant.

Verum hæc iterum evanuerunt ſubito, & ulcera redierunt æque mala, licet ægra quotidie drachmam integram, dein drachmam unam & dimidiam hujus pulveris aſſumſerit per multas ſeptimanas.

Exhibui dein ter quotidie vaſcula bina ſaturati infuſi *flammulæ Jovis*, & bis quotidie conſperſi ulcera pulvere ejusdem plantæ, & texi emplaſtro diampompholygos; felix inde ſequebatur ſucceſſus; etenim ſpatio binorum menſium ulcera erant firma cicatrice clauſa, & ſanitas fuit bona.

EXPERIMENTUM VIII.

Homo, 21. annorum, a peſſimis velipenduli & palati ulceribus venereis curatur; manet autem ipſi pertinax admodum ophthalmia, & opacitas in utroque oculo; dextro quidem oculo confuſe quædam videre potuit, in ſiniſtro autem albugo viſum penitus impedivit.

Parotis dextra jam a longo tempore ſcirrhoſa fuit & magna.

Remedia omnis generis mercurialia, antimonialia, aliaque interna & externa, longo & diligenti uſu applicata, nihil juverunt; æger potius inde vires proſterni,

visum diminui, & appetitum deleri, noctesque inquietas reddi conquerebatur.

Ideo dabantur ipsi grana viginti pulveris *A.* mane & totidem vesperi.

Primis octo diebus magnus in oculis dolor ortus est, & copiosissime plorabant oculi.

Data dein fuit ter quotidie similis dosis ejusdem pulveris, & inde sequebatur multa salivatio, qua prodiit gluten tenacissimum.

Salivatio duravit per aliquot dies, & visus in oculo dextro melior factus est, & ad oculum sinistrum cœpit lumen obscure penetrare.

Cessante salivæ fluxu insurgebat diarrhæa copiosa, fœtidissima; eadem nihilominus dosi & eodem remedio continuavimus, quoniam æger nequaquam debilis reddebatur, & in oculis magnum sentiebat levamen.

Sponte desiit diarrhæa, & tunc caput cœpit vehementer dolere per biduum.

Spatio quinque ſeptimanarum oculo dextro omnia ſat bene diſtinxit, isque fere totus ſerenus fuit; in ſiniſtro lumen magis percipiebatur, & cœpit manifeſte diſſipari albugo.

Aucta tunc doſis remedii fuit, exhibendo ter quotidie drachmam dimidiam ejusdem pulveris.

Ex hac doſi iterum novus in oculis dolor ſequebatur, & dixit æger: ſe ſentire ac ſi quis cultro aliquid in oculis abraderet, nec tamen oculi rubebant, lachrymæ multæ exſtillarunt, & fluxit urina ſolito longe frequentior & copioſior.

Poſt aliquot dies dolores in oculis remiſerunt, cœpit emolliri parotis ſcirrhoſa, & finito ſecundo menſe viſus iterum melior fuit.

Dedimus tunc ter quotidie drachmam dimidiam pulveris *B.* & hac doſi in quartum menſem pereximus, quo tempore æger utroque oculo bene omnia videre

po-

potuit, & ſimul a parotide ſcirrhoſa integre curatus fuit.

Experimentum IX.

Vir, 35. annorum, crurum paralyſi, & ingenti ad os ſacrum dolore jam a longo tempore laborat; varia & maxime efficacia remedia nil juvant.

Dantur ei grana XV. pulveris *A.* mane & totidem veſperi.

Primis ſex diebus dolorem ſat acutum in ventre ſenſit quotiescunque hunc pulverem aſſumſit, is autem ultra mediam horam nunquam duravit.

Septimo die afficiebatur diarrhæa, & tunc dolores ventris ceſſarunt.

Poſtquam per 20. dies uſus erat hoc pulvere, percepit dolores ardentes, lancinantes & vagos a digitis pedum ad inguina uſque; præterea nil mutatum fuit.

Dedimus tunc grana XX. ejusdem pulveris bis per diem, & inde aucti ſunt dolores in cruribus & præſertim in digitis pedum.

Poſt

Poſt binas ſeptimanas potuit crura aliquantulum movere, ſurrexit e lecto, ambulare tamen non poterat.

Exhibebatur tunc bis per diem drachma dimidia pulveris *A.* & dolores in cruribus aucti ſunt.

Octiduo poſt dolores ad os ſacrum vehementes adeo fiebant, ut ſomnum impediverint.

Sumſit tunc ter de die grana XX. pulveris *B.*, & mox haimorrhoides cœperunt copioſe fluere per triduum.

Finito haimorrhoidum fluxu dolores oſſis ſacri evanuerunt, & ii in cruribus multum ſunt diminuti.

Dedimus tunc ter quotidie grana XXX. pulveris *B.* qua doſi jam per aliquot ſeptimanas continuat, & dolores in cruribus ceſſant, æger ſurgit e lecto, ambulat ſolus, ſed valde adhuc eſt debilis.

Ex-

Experimentum X.

Vir, 48. annorum, ulcera venerea in faucibus & lingua tota habet, quæ remediis antevenereis non ſolum non cedunt, ſed ſerpunt ſemper, & vicinas partes magis in latum & profundum corrodunt.

Tentavimus pulverem *A.*, exhibendo ter quotidie grana viginti.

Per quinque dies nullam vidimus in ulceribus mutationem, ſed urina ingenti copia profluxit.

Dedimus tunc ter quotidie grana XXX. ejusdem pulveris, & ſenſim videbantur puriora fieri ulcera.

Demum auximus remedii doſim præbendo ter quotidie grana XXX. pulveris *B.*, & hac doſi æger intra quatuor ſeptimanas integre curatus eſt.

Experimentum XI.

Homo, 30. annorum, ex apertis tumoribus Lymphaticis ulcera habuit magna

gna ad ſcapulam ſiniſtram, & ad cubitum brachii dextri, genu ſiniſtrum tumuit, & erat immobile.

Ulcera tantam ſeri copiam fundebant continuo, ut æger cæperit contabeſcere, licet uſus fuerit optimis remediis, & diæta lactea.

Præ nimio in genu dolore nec pedi inſiſtere, & minus adhuc ambulare potuit.

Exhibuimus ei pulverem *A.*, incipiendo a granis XV. mane, todidem ad meridiem, & veſperi, ſenſim auximus doſim, donec ter quotidie drachmam integram hujus pulveris abſumſerit.

Primis diebus ſenſit dolorem in abdomine ex aſſumpto pulvere, poſtea autem nil amplius incommodi percepit, nec ulla alia in corpore mutatio contigit.

Spatio trium menſium ulcera ſunt firmiter conſolidata, tumor ad genu fuit multum diminutus, rediit quædam in genu nobilitas, æger ambulat, & recuperat vires naturales.

Ex-

Experimentum XII.

Ancilla, 24. annorum, ulcus habet fœdiſſimum in lingua, quo lingua fere tota a baſi ad apicem usque bifurcata, & eroſa fuit.

Per multos menſes laudatiſſimis uſa eſt remediis; verum nec mali limites poterant coerceri, nec ullum unquam levamen obſervabatur.

Spatio autem quinque ſeptimanarum ex uſu pulveris A. non ſolum ulcus purum fuit redditum, ſed & replebatur pulchra carne, & totum bona cicatrice obducebatur; in apice ſolummodo levis adhuc excoriatio ſupereſt, ad quam deſtruendam penitus eodem adhuc pulvere parva doſi utitur.

Vires autem habet optimas, & ſolita ſervitia omni cum alacritate & conſtantia peragit.

In principio ex uſu pulveris tormina ſenſit; dein autem ſequebatur alvi fluxus

xus, qui omnem ventris dolorem sustulit.

Observavit quoque ægra urinam longe copiosius ab hoc pulvere moveri.

Menstrua ipsi redierunt solito tempore, & sub usu pulveris erant longe abundantiora, & per plures dies durarunt.

Experimentum XIII.

Fœmina, 34. annorum, ulcere venereo & carie ossis frontis laborat.

Remedia antivenerea diu applicata vix ullum auxilium adferunt.

Pulvis autem *B.* spatio trium mensium cariem destruxit, induxitque firmam & bonam cicatricem.

Experimentum XIV.

Ancilla, 25. annorum, gerit a longo tempore tumorem lymphaticum ad articulum genu dextri, qui a perito chirurgo lanceola fuit pertusus, & effluxit multa lympha turbida.

Fa-

Facta incifione tumor concidit; verum lymphæ ftillicidium continuat, genu dolet multum, & ægra incipit contabefcere.

Præter alia remedia fumfit decoctum corticis peruviani cum lacte, & externe applicabatur cataplafma ex herbis refolventibus, & aqua vegeto-minerali *Goulardi;* malum autem nequaquam fuit emendatum, & genu iterum magis intumuit.

Datus igitur fuit pulvis *B.*, quo intra paucos dies mitior fiebat dolor in genu, & ægra potuit dormire.

Senfim quoque minuebatur lymphæ ftillicidium, genu detumuit, dolores ceffarunt.

Tandem fpatio binorum menfium confolidatum fuit ulcus, ægra ambulat fine omni dolore, recuperat vires, genu adhuc paulifper tumet.

Sub ufu pulveris ægra advertit urinam folito copiofiorem cieri, & alvum habuit laxam; præterea nil infoliti obfervavit.

Experimentum XV.

Ancilla, 17. annorum, fluore albo venereo, condylomatibus ad pudenda, ulceribus faucium & linguæ pessime afficitur.

Consuetis remediis tolluntur condylomata, sistiturque fluor albus; ulcera autem permanent æque sordida, & serpunt continuo.

Datur pulvis A., & spatio unius mensis ulcera omnia sunt optime curata, & rediit robusta sanitas.

Urinam primis diebus abundantius moveri sensit ægra ex usu hujus pulveris, aliud nihil insolidi accidit.

Experimentum XVI.

Fœmina, 28. annorum, oculo sinistro jam ab aliquot annis nil videt, nec lumen distinguit, quoniam pannus crassus totam corneam transparentem occupat.

Re-

Remedia interna & externa juvant nihil.

Data ideo fuerunt grana XX. pulveris *A.* mane, totidem circa meridiem, & vesperi.

Primis statim diebus enormes in oculo affecto dolores ægra conquerebatur, quotiescunque hunc pulverem assumsit.

Hi vero sensim mitiores facti sunt, & tandem cessarunt.

Decimo quarto die pannus videbatur tenuior, & ægra lumen optime discernebat a tenebris.

Exhibebantur tunc ter de die grana XV. pulveris *B.*, & hæc dosis ad curationem perficiendam suffecit.

Etenim spatio binorum fere mensium pannus evanuit, ægra eo oculo omnia vidit, & distinxit.

Præter dolores in oculo affecto, quos primis diebus ægra patiebatur, nullam aliam mutationem in corpore suo percepit.

Experimentum XVII.

Ancilla, 25. annorum, tophum venereum habuit ad articulum ſiniſtrum maxillæ inferioris; hic in ſuppurationem abiit, & ſolitis remediis ulcus, inde ortum, curabatur; remanſit tamen quidam tumor, & dolor ingens in parte læſa, & maxillæ motus omnis fere erat impoſſibilis.

Datur pulvis *A.*, unde in principio dolores augentur, & ægra cogitur fere omni momento urinam dimittere.

Poſt decem dies maxilla fit mobilior, dolores autem ſunt adhuc magni.

Spatio ſex ſeptimanarum ceſſant dolores, tumor evaneſcit, maxilla liberius movetur, & ægra cibos ſuos ſine moleſtia maſticat, & deglutit.

Experimentum XVIII.

Puella, 14. annorum, amauroſi laborat in utroque oculo, & præter lumen confuſum nil videt, pupillæ ſunt dilatatæ, immobiles.

Dan-

Dantur ter quotidie grana XV. pulveris *A.*, unde ſenſit in oculis validos dolores.

Decimo quarto die jam quædam videre potuit, & pupillæ erant mobiliores.

Spatio binorum fere menſium viſus integer rediit, pupillæ factæ ſunt naturales, & optime mobiles.

Hæc puella primis tribus ſeptimanis ex uſu hujus pulveris quotidie bis terve purgata fuit, nec tamen ſe debilem inde ſenſit; cæteroquin de nulla re conquerebatur.

Experimentum. XIX.

Puella, 15. annorum, albuginem habet in utroque oculo; videt quidem, ſed nec colores nec objecta poteſt diſtinguere.

Varia applicata collyria, aliaque penetrantiſſima ac ſolventia remedia interne adhibita malum nequaquam emendant.

Demum sumsit ter de die grana XV. pulveris *A.*, unde in principio magnos in oculis dolores sensit, & levi diarrhæa laboravit, post paucos autem dies cœpit visus emendari, & spatio sex septimanarum omnis albugo disparuit; & oculus dexter fuit perfecte curatus; sinister autem fuit adhuc debilis; hinc pergit in usu ejusdem pulveris, & spes est: fore ut is quoque integrum suum robur recuperet.

Experimentum XX.

Fœmina, 39. annorum, a 14. annis, amaurosi laboravit in oculo dextro, & sinister oculus eodem malo afficiebatur a sesquianno.

Misera nil potuit videre, nec diem a nocte discernere, nec sola ambulare.

Postquam multa adhibuisset remedia sine omni effectu, sumsit tandem pulverem *A.*

Dolores validissimi, dilacerantes, perterebrantes & lancinantes in oculis a princi-

cipio orti ſunt, & cœperunt oculi vehementer plorare.

Poſt tres ſeptimanas proruperunt menſes copioſi, qui jam ab aliquot annis retinebantur.

Poſt ſex circiter ſeptimanas cœpit lumen clare diſtinguere, & pupillæ in utroque oculo fiebant mobiles.

Quinque nunc menſes finiti ſunt, quibus utitur hoc pulvere, & oculo ſiniſtro objecta videt, colores diſtinguit, & ſola per plateas ambulat; dexter autem oculus male ſe habet, licet pupilla ſit mobilior, & luminis ſenſus penetret; nullus autem color diſcernitur, nec figura objecti.

Ulteriori autem uſu hujus pulveris ſperamus hunc quoque oculum bonum futurum, cum jam quædam in melius mutatio obſervetur.

Ægra autem eſt quam contentiſſima, quoniam uno oculo videt, & ſola ambulare poteſt.

Menſtruorum fluxus ipſi omni tertia ſeptimana redit; reliquæ corporis actiones ſunt quam ſaniſſimæ.

Experimentum XXI.

Fœmina, 33. annorum, primis diebus puerperii ſummis in mamma dextra doloribus afficitur; mamma tumet, dura eſt, rubet.

Applicatis bonis remediis dolor mammæ ceſſat, rubedo diſparet, durities emollitur, ſed mox vehementiſſimus dolor occupat aurem utramque, & altero die pus effluit ex utroque meatu auditorio, & dolor remittit.

Hic puris fluxus durat per quinque dies, & tunc ſponte ſiſtitur.

Triduo poſt conqueritur ægra de tenſione in oculis; dicit ſeſe objecta non rite videre; tandem perit totus viſus, & oritur amauroſis in utroque oculo.

Applicata veſicantia ad nucham & poſt aures, data remedia purgantia, aliaque de-

derivantia, ſolventia, diſcutientia &c., nil levaminis adferunt, & malum durat per ſeptem annos.

Nunc ſumit per tres & dimidium menſes pulverem *A.* & jam ſola ambulat, & incipit objecta etiam minora diſcernere.

In principio magnos in oculis dolores ex uſu hujus remedii paſſa eſt.

Menſtruorum fluxus ſemper bonus & regularis fuit.

Experimentum XXII.

Ancilla, 20. annorum, ante medium annum laboravit ophthalmia inflammatoria in oculo ſiniſtro, quæ in ſuppurationem abiit.

Pus corneæ laminam exteriorem penetravit, & relinquebatur inde craſſa cicatrix, & tota cornea fuit opacata, atque ægra eo oculo nil poterat videre.

Cum incaſſum tentata fuiſſent plurima remedia, tandem dabatur pulvis *A.*; cujus uſu ſpatio binorum menſium cornea

ſerena & pellucida facta eſt, cicatrix evanuit, & ægra viſum integre recuperavit.

Huic ægræ retinebantur menſes jam ab integro fere anno, qui mox ab uſu hujus pulveris comparuerunt copia bona, & obſervarunt deinceps ſemper debitum ordinem, & ſolitam periodum.

Experimentum XXIII.

Mulier, 43. annorum, ex partu difficili afficitur amauroſi utriusque oculi, & jam a binis fere annis nil videt.

Exhibetur ei pulvis *A.*, qui in principio ingentes in oculis dolores produxit; ſpatio autem ſeptem ſeptimanarum tantum boni præſtitit, ut ægra jam rite peragat labores domeſticos, & ſola poſſit per plateas incedere.

Experimentum XXIV.

Mulier, 40. annorum, dextro oculo nil videt, quoniam lens cryſtallina griſea eſt, & penitus opaca.

Uti-

Utitur nunc pulvere *A.* per ſex ſeptimanas, & lens fit tenuior, & ægra eo oculo jam quædam videt, & diſtinguit.

Experimentum XXV.

Juvenis, 22. annorum, viſum in utroque oculo adeo debilem habet, ut characteres majoris etiam magnitudinis legere amplius non poſſit.

Penetrantiſſima ipſi adhibita ſunt remedia ſine omni effectu; nunc per ſex ſeptimanas ſumit pulverem *A.*, & jam commode legit impreſſos characteres, & reliqua omnia objecta melius videt.

Experimentum XXVI.

Vir, 42. annorum, caſu fortuito ſibi vulnus inflixit in medio corneæ oculi dextri; magna ſequebatur inflammatio, quæ repetitis venæ ſectionibus, aliisque remediis derivantibus ac antiphlogiſticis mitigata fuit, verum manſit fœda cicatrix, & craſſa opacitas in tota cornea.

A

A variis varia collyria, aliaque remedia applicabantur; morbus autem semper in pejus mutabatur.

Nunc per tres menses usus est pulvere *A.*, & vix amplius cicatricis minimum vestigium superest, cornea tota optime pellucet, & oculus objecta perfecte videt.

Experimentum XXVII.

Puer, 8. annorum, ante binos annos variolis laboravit, & his superatis oriebatur inflammatio in utroque oculo, qua disparente remansit opacitas in tota cornea oculi dextri, & sensim formabatur pannus crassus; in oculo sinistro observatæ sunt variæ maculæ albæ, quæ visum turbarunt.

Spatio binorum & dimidii mensium usu pulveris *A.*, oculi ambo perfecte sunt curati.

Ex-

Experimentum XXVIII.

Juvenis, 22. annorum, a septem mensibus gerit testiculum dextrum induratum, & magnum ex gonorrhæa, remediis adstringentibus suppressa.

Tentavimus pulverem A., & spatio binorum mensium testiculus ad statum naturalem fuit redactus.

Experimentum XXIX.

In viro, 31. annorum, eodem morbo laborante eundem pulverem adhibuimus longo tempore, verum nulla fiebat mutatio.

Experimentum XXX.

Vir, 24. annorum, pertæsus diuturnæ gonorrhææ, parat sibi injectiones ex remediis saturninis, quibus virulentæ materiei fluxus sistitur; & urinæ ardor cessat.

Se tunc cito curatum gloriabatur, & gaudebat; verum post duodecim circiter

dies

dies dolorem obtufum fenfit in tefticulo dextro, & eum tangendo obfervat effe multo majorem, & durum valde.

Sumfit remedia purgantia & mercurialia, fed fine effectu per aliquot feptimanas.

Tandem me acceffit, & re bene examinata adhibui pulverem *A.*, ex cujus ufu fpatio binorum menfium magnum levamen fenfit; etenim tefticulus mollis factus eft, & multo minor; & tunc fe jam curatum putavit, & ab ulteriori ufu remedii abftinuit.

Contigit poftea, ut iterum præter caufam fibi cognitam idem tefticulus valde intumuerit, durus admodum evaferit, & cœperit multum dolere.

Unde anxius rediit, & novam pulveris dofim efflagitavit.

Dedi tunc purgans ex granis XL. Jalap. & totidem granis cremoris tartari; & altero die præbui grana XX. pulveris *B.*

ma-

mane, eandem dosin iteravi ad meridiem, & vesperi.

Hac ratione, diligenter continuando, spatio novem septimanarum perfecte convaluit æger; testiculus naturalem magnitudinem, mollitiem, & figuram iterum obtinuit.

Experimentum XXXI.

Homo, 29. annorum, pannum crassum jam a 23. annis habet in oculo sinistro supra totam corneam transparentem.

Hoc malum ex variolis confluentibus originem derivavit.

Pulvis *B.* intra paucos dies manifestam induxit mutationem; pannus hinc inde tenuior & transparens fiebat, & æger cœpit lumen bene distinguere.

Mensis spatio pannus evanuit, & relinquebatur solummodo in latere sinistro levis nubecula; quæ sensim quoque difflatur.

Sta-

Statim in principio dedi huic ægro ter quotidie ſcrupulum unum pulveris *B.*, nec amplius doſim auxi.

Experimentum XXXII.

Fœmina, 50. annorum, ab aliquot annis laborat in oculo dextro amauroſi, & in ſiniſtro habet cataractam.

Nunc in tertium menſem utitur pulvere *A.* & iris in oculo dextro fit mobilis, & cataracta jam videtur multo tenuior, ſed ægra nullam adhuc lucem percipit.

Experimentum XXXIII.

Vir, 40. annorum, ex morbo acuto, gravi admodum, viſum in utroque oculo ſenſim amiſit; in dextro orta eſt amauroſis, & in ſiniſtro glaucoma.

Per aliquot annos utebatur variis remediis, ſed a nullo ſenſit in oculis levamen.

Per binos menſes nunc ſumit pulverem *A.*, & glaucoma minuitur, iris in

ocu-

oculo amaurotico mobilis fit, & æger candelam vespertino tempore lucentem distinguit.

Experimentum XXXIV.

Puer, 6. annorum, oculo dextro fere nihil videt, quoniam is totus est opacus, & turbidus ex morbo varioloso, quem biennio abhinc passus est.

Sumsit nunc pulverem *A.* per binos & dimidium menses, & oculus est serenus, & visus bonus.

Experimentum XXXV.

Puella, 9. annorum, ad depellendam oculi dextri inflammationem applicuit collyrium ex aqua rosarum, & vitriolo albo; valde tunc doluit oculus, & aucta fuit inflammatio.

Venæ sectionibus & remediis antiphlogisticis alvum ducentibus opus erat, ut suppuratio impediretur.

Cessit tandem inflammatio, sed mansit opacitas in tota cornea, & oculus erat adeo sensilis, ut nec minimum lumen ferre potuerit.

Dedi ter de die grana X. pulveris *A.*, & altero statim die oculus, qui antea erat totus siccus & aridus, cœpit multum plorare.

Spatio octidui puella eodem oculo potuit lumen sat commode ferre.

Finito mensis spatio oculus bonus fuit; nec necesse erat augere remedii dosim, quoniam hac cito & bene perficiebatur curatio.

Experimentum XXXVI.

Juvenis, 13. annorum, ad angulum externum oculi dextri habet tumorem ex rubro lividum a medio anno, & tota ejusdem oculi cornea est opaca, & obducta crassa albugine.

Suasi, ut ter de die sumeret grana X. pulveris *A.*, qui in principio magnos dolores excitavit in oculo et tumore.

Spa-

Spatio octidui ex tumore fiebat abſceſſus, qui ſponte rumpebatur, & pus bonum, copioſum effluxit.

Curavi dein ruptum tumorem tegi emplaſtro diach. ſimplici, & juſſi, ut continuaret pulverem *A.* eadem doſi.

Spatio unius menſis tumor totus diſſipatus eſt, & oculus naturalem pelluciditatem recuperavit.

Experimentum XXXVII.

Puer, 10. annorum, ulcus ſordidum & magnum habuit ad tibiam pedis dextri, collum & ſcapulam dextram ſerpigo antiqua occupavit.

Sumſit ter de die vaſculum infuſi lenioris *Pulſatillæ nigricantis*, & eodem infuſo eluit mane & veſperi ulcus, & dein lintea carpta eodem infuſo madida applicuit.

Spatio binorum fere menſium non ſolum ulcus perfecte fuit curatum, ſed etiam ſerpigo tota evanuit.

Urina ex usu hujus infusi copiose eliciebatur.

Experimentum XXXVIII.

Vir, 46. annorum, in oculo dextro propter cataractam admodum densam nil videt.

Sumsit nunc per quinque septimanas pulverem *B.*, & cataracta videtur tenuior, & æger, dum candela incensa fertur in cubile, lucis splendorem percipit.

Magnos semper ex assumpto remedio dolores sentit in oculo affecto.

Experimentum XXXIX.

Vetula, 65. annorum, ultra viginti annos oculo sinistro prorsus nil videt; erat enim is totus ex ophthalmia inflammatoria destructus, & habebat figuram, molemque præternaturalem.

Sumsit per binos menses pulverem *A.*, unde in principio dolor ingens in oculo oriebatur, post aliquot dies cœpit pus

per

per narem ſiniſtram mungendo prodire, dein ex partibus internis palpebrarum, & earum margine copioſum pus protrudebatur; membranæ craſſæ, albæ, & variegati coloris, factæ ſunt tenuiores, moles oculi diminuta eſt, & ægra hoc oculo poteſt nunc objecta diſtinguere.

Experimentum XL.

Vir, 62. annorum, in oculo ſiniſtro jam ultra ſeptem annos habet cataractam, & nihil videt, oculus dexter ita quoque debilitatus & ſenſim turbidus factus eſt, ut miſer nec labores ſuos amplius perficere, nec ſolus in platea ambulare potuerit.

Sumſit ter quotidie grana X. pulveris *B.*, & jam ſolus per plateas incedit libere, & labores ſuos, qui oculum exactum requirunt, peragit, & in oculo ſiniſtro candelæ lucentis ſplendorem percipit.

In hoc ægro promptiſſimum remedii effectum obſervavi; nam hæ mutationes ſpatio duodecim dierum contigerunt.

Sunt adhuc numeroſiſſimi ægri, qui extracto *Pulſatillæ nigricantis* utuntur, & in pluribus bonum effectum jam experior.

Vir, 35. annorum, pertinaciſſima melancholia laborans, & totus macilentus ſumſit pulverem *B.* & inde intra paucum tempus reficiebatur, perverſæ mentis ideæ diſparuerunt, rediit robur, & ſanitas.

Unde putabam: idem forſan medicamentum profuturum Epilepticis aut Maniacis.

Rogavi propterea Dominum *Faucken* & Dominum *Rechberger*, ut in ſuo Noſocomio ad S. Marcum, ubi tot homines ſimilibus malis affecti decumbunt, experimenta inſtituerent.

Verum nec in morbo epileptico, nec in mania ullum ex hoc remedio effectum obſervarunt.

Au-

Augebatur dosis, donec epileptici drachmas duas, & aliqui maniaci drachmas tres pulveris B. per diem assumsissent; nec ullo modo inde afficiebantur.

Corollaria.

1.) *Pulsatilla nigricans* est remedium innocuum & efficax.

2.) Ægri videntur facilius ferre extractum hujus plantæ, quam ejus aquam destillatam, quoniam hæc majori dosi data aliquibus conatum vomendi, & nauseam excitavit.

3.) Nihilominus sunt ægri, qui hanc aquam sine omni molestia assumunt, & iis subinde prodest in vehementissimis artuum doloribus nocturnis, in tophis venereis &c. profuit quoque quibusdam paralyticis.

4.) Extractum *Pulsatillæ nigricantis* solvit potenter, nil tamen in corpore turbat.

5.) Pluribus movet urinam copiose.

6.) Quibus tormina ventris excitat, & dein leviorem diarrhæam, his salutare plerumque est.

7.) In quibusdam chronicis oculorum affectibus videtur maxime convenire, & vix non specifice in oculos agere.

8.) Bonum est: si ægri sentiant inde in oculis dolorem.

9.) Amaurosim subinde curat, quandoque diminuit cataractam; pannos autem, ungues, & albugines frequenter dissipat, neque opus est ullo remedio externo.

10.) Infusum *Pulsatillæ nigricantis* tuto quoque datur interne, applicaturque externe in fœdis ulceribus, in carie, & serpigine.

11.) Quibusdam fœminis fluxum menstruum, præternaturaliter suppressum, *Pulsatilla nigricans* iterum excitat, & redigit in ordinem.

Appen-

Appendix.

Biennio abhinc edidi libellum de uſu interno & externo herbæ *Flammulæ Jovis*, & multis experimentis comprobavi: *Flammulam Jovis* efficaciſſimum quandoque Remedium eſſe in pertinaciſſimis & diuturnis capitis doloribus, in oſſium doloribus nocturnis, in cachexia venerea, in ſcabie, herpete, in ulceribus ichoroſis, fungoſis, cancroſis, in carie oſſium &c.

Iterata experimenta uſu ejusdem herbæ & a me & aliis multis Medicis inſtituta eundem iterum effectum, & eandem efficaciam confirmant & adteſtantur.

Fœminæ plures, ſumma & triſtiſſima melancholia laborantes, infuſo *Flammulæ Jovis* integre reſtitutæ ſunt.

Ferdinandus *Leber* chirurgiæ Profeſſor cancrum exulceratum mammæ, qui nec cicuta nec aliis medicamentis mitigari poterat, ſola *Flammula Jovis* radicitus percu-

ravit publice coram ſuis diſcipulis & quibusdam Medicis.

De uſu & utilitate *Cicutæ* ulterius diſſerere ſuperfluum arbitror ; quum novi viros cordatos, & bonos Medicos illam ea, qua par eſt, æquitate reſpicere, illamque ægris ſuis optato cum ſucceſſu perſæpe adhibere.

Extractum *Aconiti* flore cœruleo, ſeu Extractum *Napelli* nova experimenta ſemper magis magisque commendant ; & eſt ſane ! egregium medicamentum, quod parva doſi multum præſtat.

Prodeſt frequentiſſime in malis venereis, ubi laudata alia remedia incaſſum adhibentur.

Tollit quandoque exoſtoſes venereas, & articulos rigidos reddit mobiles.

Levavit ſæpius Podagram, Arthritidem, & Rheumatiſmos pertinaciſſimos.

Dedi hoc extractum in ſimilibus morbis, etiamſi febris adfuiſſet valida; ſed tunc adjunxi debitam nitri quantitatem.

Et

Et obſervavi hac methodo aliquoties vehementiſſimos dolores fuiſſe intra aliquot horas penitus diſſipatos, qui per multos dies copioſiſſimis aliis medicamentis nec leniri poterant.

Plerumque ſudor largus ſequebatur.

Ægri ferunt hujus extracti grana duo, tria, quatuor, quinque &c. nycthemeri ſpatio, doſibus diviſis.

Oxymel ex recenti & ſucculento *Colchici autumnalis* Bulbo paratum, plures iterum gravi hydrope, vel & aſthmate glutinoſo peſſime affectos curavit pellendo urinam, aut promovendo ſputa copioſa.

Si hoc oxymel ex Bulbo arido vel farinoſo conficiatur, tunc caret omni efficacia.

Extractum *cicutæ* mixtum cum oxymelli *colchico* in hydrope, a viſcerum obſtructionibus orto, ſæpe mira præſtat.

Hyoſciami Extractum ſpaſmos & convulſiones frequenter compeſcit; juvat quandoque in morbo epileptico, in mania, & furore.

Hiſ-

Hiſce diebus vidi ſacerdotem optime valentem, & fungentem munere honorifico, ad quod perfecta mentis ſanitas requiritur, qui ante binos annos mania laboravit.

Similes caſus exiſtunt plures.

Fœmina, 38. annorum, per tres integros annos ſingulo menſe bis vexabatur paroxyſmo graviſſimo epileptico, curata ſolo *hyoſciamo*, jam ultra annum optime ſe habet, hilaris eſt & libera ab omni malo.

Hyoſciamus tuſſes moleſtiſſimas phthiſicorum quandoque longe melius & citius mitigat, quam ipſum opium.

Parva doſi ſubinde optimo cum ſucceſſu exhibui extractum *Hyoſciami* in convulſionibus infantum, ortis a terrore.

Hoc extractum recta methodo datum ægris nunquam nocet, & confert ſæpe.

Miror propterea magnæ famæ Medicum in ultimo ſuo tractatu extractum *Hyoſciami* aut inutile pronunciare aut noxium;

xium; licet id propria experientia non obſervaverit, ſed audierit ſolummodo ex aliorum relatis.

Ego certus ſum, quod doctiſſimus ille Vir, quem vere veneror, aliam de *Hyoſciamo* ſententiam confiteretur, ſi ſolita ſua prudentia ejus extractum in ægris ſuis tentaret.

